

ЧОЛОВІЧИ ІМЕНА СІЛ ЗНЯЦЬОВО ТА ЧЕРВЕНЬОВО В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XX СТ. (НА МАТЕРІАЛІ ЦЕРКОВНИХ КНИГ)

Чаварга А. П.

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

У статті висвітлено склад і динаміку чоловічого іменника сіл Зняцьово та Червеньово сучасного Мукачівського району Закарпатської області в першій половині XIX – першій половині XX ст. Ця розвідка є продовженням попереднього дослідження авторки про жіночі імена, що побутували у вказаних населених пунктах у першій половині XIX – першій половині XX ст. Джерельною базою дослідження, як і минулого разу, є п'ять церковних книг про хрещення в греко-католицькому храмі сіл Зняцьово та Червеньово в 1828–1946 рр. і одна церковна книга про хрещення в православній церкві села Червеньово в 1847–1951 рр. Виділено шість часових зрізів: I: 1828–1848 рр., II: 1854–1875 рр., III: 1876–1898 рр., IV: 1899–1925 рр., V: 1926–1946 рр., VI: 1947–1951 рр.

З'ясовано, що в селах Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст. були поширеними 74 чоловічі імені, які позначали 5215 носіїв. У межах кожного з шести хронологічних зрізів встановлено найпопулярніші, широкоживані, маложивані та поодинокі чоловічі імена. До статистичної групи широкоживаних чоловічих імен у кожному часовому зрізі входило від 4 до 7 онімів, до статистичної групи маложиваних імен – від 6 до 15, а статистична група поодиноких чоловічих імен є найбільш кількісною, адже її репрезентувало від 4 до 24 онімів. До п'ятірки найуживаніших чоловічих імен у селах Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст. увійшли такі оніми: Іван, Георгій, Михайло, Василь, Петро, Гаврило, Андрій, Омелян.

Визначено, що частотна п'ятірка чоловічих імен обслуговувала 78–91,58% новонароджених хлопчиків. Якщо порівняти із I часовим зрізом, то до VI часового зрізу її склад оновився на 37,5%. Зафіксовано 24 багатоконпонентні чоловічі імена, які були поширені в селах Зняцьово та Червеньово в 1828–1951 рр., серед них 23 двоконпонентні та тільки 1 триконпонентне.

Ключові слова: онім, чоловічі імена, динаміка іменника, села Зняцьово та Червеньово Мукачівського району Закарпатської області.

Chavarha A. P. Male Names of the Villages of Zniatsovo and Chervenovo in the First Half of the XIXth – the First Half of the XXth Century (on the Material of Church Books). The article highlights the composition and dynamics of the male names of the villages of Zniatsovo and Chervenovo of the modern Mukachevo district of the Transcarpathian region in the first half of the XIXth – first half of the XXth century. This research continues the previous one about female names used in the specified villages in the first half of the XIXth – first half of the XXth century. As previously, the source base of the research is five church books on baptism in the Greek Catholic Church in the villages of Zniatsovo and Chervenovo in 1828–1946 and one church book on baptism in the Orthodox Church in the village of Chervenovo in 1947–1951. The author distinguishes six temporal stages: I: 1828–1848, II: 1854–1875, III: 1876–1898, IV: 1899–1925, V: 1926–1946, VI: 1947–1951.

In the villages Zniatsovo and Chervenovo in the first half of the XIXth – first half of the XXth century, there were 74 male personal names denoting 5,215 bearers. Within each of the six chronological sections, the most popular, widely used, underused and single male names are identified. The statistical group of widely used male names in each time slot included from 4 to 7 anthroponyms, the statistical group of underused male names – from 6 to 15, and the statistical group of single male names is the most quantitative, as it was represented by 4 to 24 anthroponyms. Five most popular names include the following anthroponyms: Ivan, Heorhii, Mykhailo, Vasyl, Petro, Havrylo, Andrii, and Omelian. It has been determined that the frequency five of male names served 78–91,58% of newborn boys, and from time slot I to VI its composition was updated by only 37,5%. 24 multi-component male names were recorded, which were common in the villages of Zniatsovo and Chervenovo in 1828–1951, among them 23 were two-component and 1 three-component.

Key words: onym, male names, dynamics of names, the villages of Zniatsovo and Chervenovo of the Mukachevo district of the Transcarpathian region.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Як пише П. Чучка: «Кожна місцевість має певну специфіку в ономастичному репертуарі, який виник і функціонує в місцевій системі фоно-морфемних засобів відповідно до правил місцевих принципів номінації [...]. Антропонімі системи різних діалектних ареалів знаходяться

приблизно в таких взаємовідносинах, як і діалекти цієї ж мови, хоч визначити межі антропонімічних діалектів та щільність зв'язків між ними на теперішньому етапі вивчення української антропонімії ще досить важко. Дещо яснішими є взаємовідношення між загальнонаціональною антропонімією та її діалектними підсистемами.

Вивчення діалектної антропонімії є запорукою глибшого проникнення в національну антропонімну систему та її елементи. Як неможливе успішне вивчення загальнонаціональної мовної системи без належного вивчення діалектів, так неможливе й успішне вивчення національної антропонімної системи без докладного вивчення регіональних антропонімних систем та їх структурних елементів» [6, 10–11]. Все це тільки підтверджує важливість висвітлення іменника окремого українського села в спеціалізованій мовознавчій літературі, адже кожна з таких праць є цінним внеском до вивчення іменної системи української мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зазвичай у статтях вчені-мовознавці розглядають жіночий та чоловічий іменник певних населених пунктів разом. Наприклад, у праці П. Чучки «Традиційні імена закарпатських українців» охоплено живорозмовні варіанти жіночих та чоловічих імен, що побутували на Закарпатті до середини ХХ ст. [5]. О. Гвоздяк і Г. Меліка в одній зі статей, крім 114 жіночих імен, аналізують й 190 чоловічих імен, які були поширені в місцях проживання німців на Закарпатті (населені пункти Верхній Коропець, Кучава, Шенборн, що на Мукачівщині, та Усть-Чорна і Німецька Мокра Тересвянської долини) [1]. І. Шоля у дисертації, присвяченій дослідженню чоловічого та жіночого іменника м. Ужгорода протягом ХХ століття, досліджує 580 чоловічих імен серед 9026 носіїв та 668 жіночих на позначення 8455 носійок [7]. До «Словника говірки Закарпатської Гуцульщини» упорядники Г. Ковбаснюк і О. Масляник додали також перелік жіночих та чоловічих імен, поширених у давнину в Закарпатській Гуцульщині [3]. Окремо на основі реєстраційних документів про шлюб, укладених закарпатськими німцями у Паланку (колишнє приміське село, сьогодні – мікрорайон м. Мукачева) в 1895–2005 рр., розглядає чоловічий іменник Н. Головачук. Дослідниця виокремлює 92 чоловічі імена [2].

У наших попередніх публікаціях висвітлено склад і окреслено динаміку жіночого іменника сіл Зняцьово та Червеньово. Встановлено, що в селах Зняцьово та Червеньово в першій половині ХІХ – першій половині ХХ ст. побутували 73 жіночі імена, які позначали 4860 носійок [4]. А отже, актуальність дослідження чоловічих імен сіл Зняцьово та Червеньово в першій половині ХІХ – першій половині ХХ ст. полягає в тому, що воно є логічним продовженням попередньої розвідки.

Формулювання мети і завдань статті. Мета статті – описати склад і динаміку чоловічого іменника вказаних сіл Закарпатської області в першій половині ХІХ – першій половині ХХ ст.

Виклад основного матеріалу дослідження. Упродовж І часового зрізу (1828–1848 рр.) у селах Зняцьово та Червеньово народилося 659 хлопчиків, яких називали 27 іменами: *Joannes / Joannés / Joаnъ / Janos / János* (173), *Michael / Mihaly / Mihály* (113), *Basilus / Basil / Basily / Baszil / Bazil / Laszló / László* (93), *Georgius / György / György* (71), *Andreas / Andras / András / Andrý* (64), *Demetrius / Demeter* (30), *Theodorus / Thódor / Todor / Tódor* (30), *Petrus / Péter*

(22), *Elias / Illés / Illyés / Illyës* (19), *Paulus / Pál* (7), *István / Stefan* (7), *Josef / Jozseph / Józseph* (6), *Alexius / Elek* (5), *Miklós* (3), *Simon* (3), *Gergely* (2), *Antal* (1), *Boris* (1), *Ferentzs* (1), *Gábor* (1), *Gyula* (1), *Ignác* (1), *Karoly* (1), *Lajos* (1), *Pántás* або *Pántá* (1), *Sandor* (1), *Ioаnъ Mihály* (1) (1, 1–121).

У статистичній групі широкоживаних чоловічих імен подобиємо 7 онімів: *Joannes / Joannés / Joаnъ / Janos / János*, *Michael / Mihaly / Mihály*, *Basilus / Basil / Basily / Baszil / Bazil / Laszló / László*, *Georgius / György / György*, *Andreas / Andras / András / Andrý*, *Demetrius / Demeter*, *Theodorus / Thódor / Todor / Tódor*.

Статистичну групу маловживаних чоловічих імен представляють 9 онімів: *Petrus / Péter*, *Elias / Illés / Illyés / Illyës*, *Paulus / Pál*, *István / Stefan*, *Josef / Jozseph / Józseph*, *Alexius / Elek*, *Miklós*, *Simon*, *Gergely*.

А статистична група поодиноких чоловічих імен складається із 11 онімів: *Antal*, *Boris*, *Ferentzs*, *Gábor*, *Gyula*, *Ignác*, *Karoly*, *Lajos*, *Pántás* або *Pántá*, *Sandor*, *Ioаnъ Mihály*.

До частотної п'ятірки чоловічих імен увійшли оніми: *Joannes / Joannés / Joаnъ / Janos / János* – 26,25%, *Michael / Mihaly / Mihály* – 17,5%, *Basilus / Basil / Basily / Baszil / Bazil / Laszló / László* – 14,11%, *Georgius / György / György* – 10,77%, *Andreas / Andras / András / Andrý* – 9,71%. Імена частотної п'ятірки обслуговували 78% новонароджених хлопчиків.

Протягом ІI часового зрізу (1854–1875 рр.) 25 онімів позначали 1010 новонароджених осіб чоловічої статі: *Joannes / Ioаn / Ioаnn / Ioаnъ / Ioаn / Ioаnъ / Ioаnnъ / Иванъ* (217), *Georgius / György / Jurko / Георгій* (206), *Basilus / Basilius / Basilius / Василь* (191), *Michael / Michaël / Mihály / Михаил / Михаиль* (166), *Andreas / Андрей / Андрій* (98), *Petrus / Petro / Péter / Petr / Петро / Петръ* (42), *Elias / Illés / Илія / Ілію / Ілія / Ілія* (17), *Demetrius / Demeter / Димитрій / Димитрій* (15), *Theodorus / Федор / Феодор / Феодор* (11), *Stefanus / Stephanus / Стефанъ* (8), *Josephus / Юсиф / Юосиф* (7), *Paulus / Павел / Павелъ* (7), *Alexius* (6), *Nicolaus / Николай* (4), *Ludovicus* (2), *Simeon* (2), *Julius / Gyula* (2), *Ignatius* (2), *Antonius* (1), *Franciscus* (1), *Ferdinandus* (1), *Augustin* (1), *Alexander* (1), *Emilian* (1), *Iulianъ* (1) (2, 1–165).

Статистичну групу широкоживаних чоловічих імен репрезентують 6 онімів: *Joannes / Ioаn / Ioаnn / Ioаnъ / Ioаn / Ioаnъ / Ioаnnъ / Иванъ*, *Georgius / György / Jurko / Георгій*, *Basilus / Basilius / Василь*, *Michael / Michaël / Mihály / Михаил / Михаиль*, *Andreas / Андрей / Андрій*, *Petrus / Petro / Péter / Petr / Петро / Петръ*.

До статистичної групи маловживаних чоловічих імен зараховуємо 12 онімів: *Elias / Illés / Илія / Ілію / Ілія / Ілія*, *Demetrius / Demeter / Димитрій / Димитрій*, *Theodorus / Федор / Феодор / Феодор*, *Stefanus / Stephanus / Стефанъ*, *Josephus / Юсиф / Юосиф*, *Paulus / Павел / Павелъ*, *Alexius*, *Nicolaus / Николай*, *Ludovicus*, *Simeon*, *Julius / Gyula*, *Ignatius*.

Статистична група поодиноких чоловічих імен складається із 7 онімів: *Antonius*, *Franciscus*, *Ferdinandus*, *Augustin*, *Alexander*, *Emilian*, *Iulianъ*.

Зауважимо, що імена частотної п'ятірки обслуговували 86,93% новонароджених хлопчиків: *Joannes / Ioаn / Ioаnn / Ioаnъ / Ioаn / Ioаnъ / Ioаnnъ /*

Іванъ – 21,49%, *Georgius / György / Jurko / Георгій* – 20,40%, *Basilius / Василиї / Василиї / Василь* – 18,91%, *Michael / Michaël / Mihály / Михаїл / Михаїль* – 16,44%, *Andreas / Андрей / Андрій* – 9,70%.

Упродовж III часового зрізу (1876–1898 рр.) у селах Зняцьово та Червеньово були поширеними 26 чоловічих особових імен, якими найменували 1170 новонароджених хлопчиків: *Joannes / János / János / Iván* (247), *Georgius / György / György / Gyorgy* (237), *Basilius / Bazil / Vaszily / László / Bazil (László) / Bazil Базіл* (214), *Michael / Mihály / Miso / Mihály János* (193), *Andreas / András* (89), *Petrus / Péter / Peter* (73), *Demetrius / Demeter / Mitro / Miter* (31), *Elias / Illés* (28), *Stephanus / Stéfan / István* (20), *Theodorus / Fedorъ / Fedor / Tivadar* (10), *Paulus / Pál* (7), *Gábor* (2), *Alexius / Oleksza* (2), *Ferencz / György Ferencz* (2), *Josephus / József або József* (2), *Ignác* (2), *Miklós* (2), *Bertalan* (1), *Gyula* (1), *Isidor* (1), *Ludovicus* (1), *Simeon* (1), *Román* (1), *Georgius János* (1), *János / Sándor*: / (1), *Peter Demeter* (1) (3, 1–189).

До статистичної групи широковживаних чоловічих імен увійшли 6 онімів: *Joannes / János / János / Iván*, *Georgius / György / György / Gyorgy*, *Basilius / Bazil / Vaszily / László / Bazil (László) / Bazil Базіл*, *Michael / Mihály / Miso / Mihály János*, *Andreas / András*, *Petrus / Péter / Peter*.

Статистична група маловживаних чоловічих імен складається із 11 онімів: *Demetrius / Demeter / Mitro / Miter*, *Elias / Illés*, *Stephanus / Stéfan / István*, *Theodorus / Fedorъ / Fedor / Tivadar*, *Paulus / Pál*, *Gábor*, *Alexius / Oleksza*, *Ferencz / György Ferencz*, *Josephus / József або József*, *Ignác*, *Miklós*.

Статистичну групу поодиноких чоловічих імен репрезентують 10 онімів: *Bertalan*, *Gyula*, *Isidor*, *Ludovicus*, *Simeon*, *Román*, *Georgius János*, *János / Sándor*: /, *Peter Demeter*.

У межах виділеного часового періоду до частотної п'ятірки імен входили оніми: *Joannes / János / János / Iván* – 21,11%, *Georgius / György / György / Gyorgy* – 20,26%, *Basilius / Bazil / Vaszily / László / Bazil (László) / Bazil Базіл* – 18,29%, *Michael / Mihály / Miso / Mihály János* – 16,5%, *Andreas / András* – 7,61%. Вказані імена обслуговували 83,77% новонароджених хлопчиків.

У IV часовому зрізі (1899–1925 рр.) 32 імена обслуговували 1335 осіб чоловічої статі у селах Зняцьово та Червеньово: *János / Iános / Iván / /: Ivan : / Iános / Иванъ / Иоанъ / Иоаннъ / Иванъ / Vaszily Iván / Иоанъ Михаїль* (308), *György / György / Gyorgy / Gyuro / Gyuró / Jurkó / Георгій / György János* (265), *Mihály / Miso / Михаїль / György Mihály / Mihály Gyorgy* (237), *Bazil / Vaszily / Vaszily / László / Василиї / Vasil György* (236), *Péter / Петръ / Péter János* (91), *András / Андрей* (76), *Illés / Илиї / Илія* (45), *Demeter / Димитрій* (16), *István / Стефанъ* (13), *Iózsef / Иосиф / Иосифъ / Htés Iózsef* (7), *Miklós* (4), *Pál / Павелъ* (4), *Antal / Антоній* (3), *Fedor* (3), *Ferencz / Франц / Францъ* (3), *Gábor* (3), *Denő* (2), *Gyula / Юлії* (2), *Kornél / Корнелій* (2), *Ernő Loránd / Ernő Loránt* (2), *Гавріїлъ* (2), *András Cyrill* (1), *Antal János* (1), *Emmanuel Jenő* (1), *Ervin Pál* (1), *Ienő-György* (1), *Miklós János* (1), *Алойзій* (1), *Андрей Феодоръ* (1), *Емерикъ* (1), *Емиліанъ Стефанъ* (1), *Bazil Михаїль* (1) (4, 1–282).

Статистичну групу широковживаних чоловічих імен представляють 7 онімів: *János / Iános / Iván / /: Ivan : / Iános / Иванъ / Иоанъ / Иоаннъ / Иванъ / Vaszily Iván / Иоанъ Михаїль*, *György / György / Gyorgy / Gyuro / Gyuró / Jurkó / Георгій / György János*, *Mihály / Miso / Михаїль / György Mihály / Mihály Gyorgy*, *Bazil / Vaszily / Vaszily / László / Василиї / Vasil György*, *Péter / Петръ / Péter János*, *András / Андрей*, *Illés / Илиї / Илія*.

До статистичної групи маловживаних чоловічих імен увійшли 14 онімів: *Demeter / Димитрій*, *István / Стефанъ*, *Iózsef / Иосиф / Иосифъ / Htés Iózsef*, *Miklós*, *Pál / Павелъ*, *Antal / Антоній*, *Fedor*, *Ferencz / Франц / Францъ*, *Gábor*, *Denő*, *Gyula / Юлії*, *Kornél / Корнелій*, *Ernő Loránd / Ernő Loránt*, *Гавріїлъ*.

У статистичній групі поодиноких чоловічих імен подибуємо 11 онімів: *András Cyrill*, *Antal János*, *Emmanuel Jenő*, *Ervin Pál*, *Ienő-György*, *Miklós János*, *Алойзій*, *Андрей Феодоръ*, *Емерикъ*, *Емиліанъ Стефанъ*, *Bazil Михаїль*.

Частотну п'ятірку чоловічих імен репрезентують такі оніми: *János / Iános / Iván / /: Ivan : / Iános / Иванъ / Иоанъ / Иоаннъ / Иванъ / Vaszily Iván / Иоанъ Михаїль* – 23,07%, *György / György / Gyorgy / Gyuro / Gyuró / Jurkó / Георгій / György János* – 19,85%, *Mihály / Miso / Михаїль / György Mihály / Mihály Gyorgy* – 17,75%, *Bazil / Vaszily / Vaszily / László / Василиї / Vasil György* – 17,68%, *Péter / Петръ / Péter János* – 6,82%. Імена частотної п'ятірки обслуговували 85,17% новонароджених хлопчиків.

Упродовж V часового зрізу (1926–1946 рр.) у селах Зняцьово та Червеньово 46 чоловічих імен позначали 946 носіїв: *Ioanъ / Ioan / Иванъ / Иван / Ivan / Иван Василиї* (215), *Василь / Василиї* (197), *Георгій / Юрко* (175), *Михаїл / Михаїль / Михаїль / Hтія-Михаїль* (152), *Петро / Петръ* (67), *Емилії / Емиліанъ / Емиліанъ / Еміль / Емиліанъ / Еміль-Емиліанъ / Емиліан / Емиліан* (25), *Андрей* (21), *Илії / Илія / Илько* (15), *Стефанъ* (12), *Иосифъ / Иосиф / Йосифъ / Йосиф* (11), *Павель* (4), *Алойзій* (3), *Владимиръ* (3), *Гейза* (3), *Димитрій* (3), *Миронъ / Мирон* (3), *Федоръ / Феодоръ* (3), *Александръ / Александръ* (2), *Гавріїлъ* (2), *Николай* (2), *Юлії* (2), *Ярослав* (2), *Августинъ* (1), *Антоній* (1), *Бейла Адалбертъ* (1), *Вильгельм Антоній*. – *Viltos-Antal*. (1), *Винкентій* (1), *Владимиръ Ернестъ* (1), *Даніїлъ* (1), *Дезидерій* (1), *Емерикъ* (1), *Жидизмундъ* (1), *Иванъ Василиї* (1), *Іаковъ Василиї Игоръ* (1), *Иосифъ Иоанъ* (1), *Каміль Олдрихъ* (1), *Карель* (1), *Коломанъ* (1), *Людвигъ* (1), *Миланъ* (1), *Павель Антоній* (1), *Павель Петръ* (1), *Тиборій* (1), *Ернестъ* (1), *Феодоръ Иосифъ* (1), *Томас* (1) (5, 1–199).

Статистична група широковживаних чоловічих імен складається із 7 онімів: *Ioanъ / Ioan / Иванъ / Иван / Иван / Иван Василиї*, *Василь / Василиї*, *Георгій / Юрко*, *Михаїл / Михаїль / Михаїль / Hтія-Михаїль*, *Петро / Петръ*, *Емилії / Емиліанъ / Емиліанъ / Еміль / Емиліанъ / Еміль-Емиліанъ / Емиліан / Емиліан*, *Андрей*.

До статистичної групи маловживаних чоловічих імен увійшли 15 онімів: *Илії / Илія / Илько*, *Стефанъ*, *Иосифъ / Иосиф / Йосифъ / Йосиф*, *Павель*, *Алойзій*, *Владимиръ*, *Гейза*, *Димитрій*, *Миронъ / Мирон*, *Федоръ / Феодоръ*, *Александръ / Александръ*, *Гавріїлъ*, *Николай*, *Юлії*, *Ярослав*.

Таблиця 2

Багатокомпонентні чоловічі імена, що були поширені в селах Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – другій половині XX ст.

№	Ім'я	I	II	III	IV	V	VI	Усього носіїв
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ernő Loránd / Ernő Loránt	–	–	–	2	–	–	2
2.	András Cyrill	–	–	–	1	–	–	1
3.	Antal János	–	–	–	1	–	–	1
4.	Bazil Михаиль	–	–	–	1	–	–	1
5.	Emmanuel Jenő	–	–	–	1	–	–	1
6.	Ervin Pál	–	–	–	1	–	–	1
7.	Georgius János	–	–	1	–	–	–	1
8.	Ienő-György	–	–	–	1	–	–	1
9.	János / Sándor: /	–	–	1	–	–	–	1
10.	Miklós János	–	–	–	1	–	–	1
11.	Peter Demeter	–	–	1	–	–	–	1
12.	Андрей Θεοδορ	–	–	–	1	–	–	1
13.	Бейла Адалберт	–	–	–	–	1	–	1
14.	Вильгельм Антоній. – Vilmos-Antal.	–	–	–	–	1	–	1
15.	Владимирь Ернест	–	–	–	–	1	–	1
16.	Емилианъ Стефанъ	–	–	–	1	–	–	1
17.	Иванъ Василій	–	–	–	–	1	–	1
18.	Іаковъ Василій Игоръ	–	–	–	–	1	–	1
19.	Іоанъ Mihály	1	–	–	–	–	–	1
20.	Іосифъ Іоанъ	–	–	–	–	1	–	1
21.	Камилъ Олдрихъ	–	–	–	–	1	–	1
22.	Павель Антоній	–	–	–	–	1	–	1
23.	Павель Петръ	–	–	–	–	1	–	1
24.	Θεοδορ Іосифъ	–	–	–	–	1	–	1
	Усього	1	0	3	11	10	0	25

Таблиця 3

Динаміка чоловічого іменника сіл Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст.

№	Кількість носіїв	Кількість імен	Широковживані імена	Маловживані імена	Поодинокі імена	СКО
I	659	27	7	9	11	24
II	1010	25	6	12	7	40
III	1170	26	6	11	10	45
IV	1335	32	7	14	11	42
V	946	46	7	15	24	21
VI	95	14	4	6	4	7

Статистичну групу поодиноких чоловічих імен репрезентує найбільша кількість онімів – 24: *Августинъ, Антоній, Бейла Адалберт, Вильгельм Антоній. – Vilmos-Antal, Винкентій, Владимирь Ернест, Даніиль, Дезидерій, Емерикъ, Жидизмундъ, Иванъ Василій, Іаковъ Василій Игоръ, Іосифъ Іоанъ, Камилъ Олдрихъ, Карель, Коломанъ, Лудвигъ, Миланъ, Павель Антоній, Павель Петръ, Тиборій, Эрнест, Θεοδορ Іосифъ, Θομα.*

Частотна п'ятірка імен складається з таких онімів: *Іоанъ / Іоан / Иванъ / Иван / Іван Василій* – 22,73%, *Василь / Василій* – 20,82%, *Георгій / Юрко* – 18,5%, *Михаил / Михаиль / Міхалъ / Нія-Михаиль* – 16,07%, *Петро / Петръ* – 7,08%. Вказані імена обслуговували 85,2% новонароджених хлопчиків.

Протягом VI часового зрізу (1947–1951 рр.) 14 чоловічих імен обслуговували 95 носіїв: *Іван /*

Іоаннъ (29), Михаиль (18), Василій (13), Георгій (13), Гавріиль (5), Андрей (3), Емилиан / Емилианъ (3), Петро (3), Ілій (2), Іосиф (2), Лудвик (1), Мирон (1), Стефанъ (1), Павел (1) (6, 1–21).

До статистичної групи широковживаних чоловічих імен увійшли 4 оніми: *Іван / Іоаннъ, Михаиль, Василій, Георгій.*

У статистичній групі маловживаних чоловічих імен подибуємо 6 онімів: *Гавріиль, Андрей, Емилиан / Емилианъ, Петро, Ілій, Іосиф.*

Статистичну групу поодиноких чоловічих імен репрезентують 4 оніми: *Лудвик, Мирон, Стефанъ, Павел.*

До складу частотної п'ятірки у визначений часовий проміжок увійшли такі імена: *Іван / Іоаннъ* – 30,53%, *Михаиль* – 18,95%, *Василій* – 13,68%, *Георгій* – 13,68%, *Гавріиль* – 5,26%, *Андрей* – 3,16%,

Таблиця 4

Склад частотної п'ятірки чоловічого іменника в селах Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст.

№	I		II		III		IV		V		VI	
	Ім'я	К-сть носіїв	Ім'я	К-сть носіїв	Ім'я	К-сть носіїв	Ім'я	К-сть носіїв	Ім'я	К-сть носіїв	Ім'я	К-сть носіїв
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Joannes / Joannés / Joапъ / Janos / János	173	Joannes / Іоан / Іоанн / Іванъ / Іоан / Іоанъ / Іоаннъ / Иванъ	217	Joannes / János / János / Iván	247	János / Iános / Iván / : Ivan : / Iános / Иванъ / Іоанъ / Іоаннъ / Иванъ / Vaszily Iván / Іоанъ Михайль	308	Іоанъ / Іоан / Иванъ / Иван / Іван / Іван Василій	215	Іван / Іоаннъ	29
2.	Michael / Mihaly / Mihály	113	Georgius / György / Jurko / Георгій	206	Georgius / György / György / György	237	György / György / György / Gyuro / Gyuró / Jurkó / Георгій / György János	265	Василь / Василій	197	Михаиль	18
3.	Basilius / Basil / Basily / Baszil / Bazil / Laszlo / László	93	Basilius / Василій / Василій / Василь	191	Basilius / Bazil / Vaszily / László / Bazil (László) / Bazil Базил	214	Mihály / Miso / Михаилъ / György Mihály / Mihály György	237	Георгій / Юрко	175	Василій, Георгій	13
4.	Georgius / György / György	71	Michael / Michaël / Mihály / Михаил / Михаилъ	166	Michael / Mihály / Miso / Mihály János	193	Bazil / Vaszily / Vaszily / László / Василій / Vasil György	236	Михаил / Михаилъ / Михаилъ / Илья Михаилъ	152	Гаврииль	5
5.	Andreas / Andras / András / Andry	64	Andreas / Андрей / Андрій	98	Andreas / András	89	Péter / Петръ / Péter János	91	Петро / Петръ	67	Андрей, Емилян / Емилянъ, Петро	3
Усього імен, носіїв	5	514	5	878	5	980	5	1137	5	806	8	87

Емилян / Емилянъ – 3,16%, Петро – 3,16%. 8 імен, що входили до частотної п'ятірки у VI часовому зрізі, обслуговували 91,58% носіїв.

До першої п'ятірки найпопулярніших чоловічих імен у 1828–1951 роках входили оніми: Іван, Георгій, Михайло, Василь, Петро, Гаврило, Андрій, Омелян. Упродовж усіх виділених часових зрізів перше місце за частотністю ім'яжитку посідає онім Іван. Ім'я Михайло протягом I та VI часових зрізів знаходиться на другій сходинці, а протягом II, III та V часових зрізів – на четвертій, у IV часовому зрізі воно піднімається на третю сходинку. Онім Георгій упродовж I часового зрізу посідає четверте місце, протягом II–IV часових зрізів воно піднімається на друге місце, а в V–VI часових зрізах опускається на третє. Чоловіче особове ім'я Василь займає третє місце протягом I–III часових зрізів, у IV часовому зрізі воно переміщується на четверту сходинку, у V часовому зрізі піднімається із четвертої на другу сходинку, а у VI часовому зрізі знову опускається на

третю. Зауважимо, що протягом VI часового зрізу за частотністю ім'яжитку онім Василь розділяє третє місце із онімом Георгій. Ім'я Андрій упродовж I–III часових зрізів посідає п'яте місце, а у IV–V часових зрізах воно взагалі виходить зі складу частотної п'ятірки чоловічих імен. Протягом цих двох періодів його місце посідає онім Петро. Упродовж V часового зрізу п'яте місце розділяють між собою імена Андрій, Петро та Омелян. Онім Омелян уперше входить до складу частотної п'ятірки саме в цей період. Ім'я Гаврило у складі частотної п'ятірки чоловічих імен також подибуємо тільки раз, а саме у VI часовому зрізі на четвертій позиції. Якщо порівняти із I часовим зрізом, то до VI часового зрізу її склад оновився на 37,5%.

Висновки і перспективи досліджень. У межах дослідження виділено шість часових зрізів: I : 1828–1848 pp., II: 1854–1875 pp., III: 1876–1898 pp., IV: 1899–1925 pp., V: 1926–1946 pp., VI: 1947–1951 pp. У кожному часовому зрізі встановлено

найпопулярніші, широкоживані, маловживані та поодинокі чоловічі імена (усі дані засвідчено в таблицях 1, 2, 3, 4). До статистичної групи широкоживаних чоловічих імен протягом усіх досліджуваних періодів входило від 4 до 7 онімів, до статистичної групи маловживаних імен – від 6 до 15, а статистичну групу поодиноких чоловічих імен репрезентувало від 4 до 24 онімів. Загалом у селах Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст. були в ужитку 74 чоловічі імені, які позначали 5215 носіїв. До складу частотної п'ятірки чоловічих імен сіл Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст. увійшли такі оніми:

Іван, Георгій, Михайло, Василь, Петро, Гаврило, Андрій, Омелян. Зауважимо, що частотна п'ятірка чоловічих імен обслуговувала 78–91,58% новонароджених хлопчиків, а якщо порівняти із I часовим зрізом, то до VI часового зрізу її склад оновився на 37,5%. Крім того, зафіксовано 24 багатокомпонентні чоловічі імена, які були поширені в селах Зняцьово та Червеньово в 1828–1951 рр., серед них 23 двокомпонентні та 1 трикомпонентне.

Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо в порівнянні результатів досліджень чоловічого та жіночого іменника сіл Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гвоздяк О., Меліка Г. Імена в побуті німців Закарпаття. *Carpatica – Карпатика*. Ужгород, 1995. Вип. 4. С. 81–90.
2. Головчак Н. Репертуар чоловічих імен закарпатських німців. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*. Серія : Філологічні науки. 2009. Вип. 81 (1). С. 156–159.
3. Словник говірки Закарпатської Гуцульщини. Упорядники Гафія Ковбаснюк і Олександр Масляник. Львів : Растр-7, 2022. 228 с.
4. Чаварга А. П. Жіночі імена сіл Зняцьово та Червеньово в першій половині XIX – першій половині XX ст. (на матеріалі церковних книг). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка*. Серія : Філологічні науки (мовознавство). Дрогобич, 2022. № 17. С. 135–144.
5. Чучка П. Традиційні імена закарпатських українців. *Волинь – Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем*. Житомир, 2003. Вип. 10. С. 171–194.
6. Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття : монографія. Ужгород : ТОВ «Папірус», 2008. 671 с.
7. Шоля І. С. Динаміка іменника жителів м. Ужгорода у XX столітті : дис. на здобуття наук. ступ. канд. філол. наук : 10.02.01. Луцьк, 2018. 237 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Церковна книга про народження, одруження, смерть по селах Зняцьово, Червеньово. 07 січня 1828 р. – 29 березня 1853 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 178. 121 арк.
2. Церковна книга про народження по селах Зняцьово, Червеньово. 20 травня 1854 р. – 26 грудня 1875 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 175. 165 арк.
3. Церковна книга про народження по селах Зняцьово, Червеньово. 18 січня 1876 р. – 19 січня 1898 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 180. 189 арк.
4. Церковна книга про народження по с. Зняцьово. 03 січня 1899 р. – 27 грудня 1925 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 183. 282 арк.
5. Церковна книга про народження по с. Зняцьово. 03 січня 1926 р. – 08 серпня 1946 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 176. 199 арк.
6. Церковна книга про народження по с. Червеньово. 01 серпня 1947 р. – 03 червня 1951 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 182. 21 арк.

REFERENCES

1. Hvozdiak, O., & Melika, H. (1995). Imena v pobuti nimtsiv Zakarpattia [Names in the Way of Life of Transcarpathian Germans]. *Carpatica – Karpatyka*, 4, 81–90 [in Ukrainian].
2. Holovchak, N. (2009). Repertuar cholovichykh imen zakarpatskykh nimtsiv [Repertoire of Male Names of Transcarpathian Germans]. *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka*. Serii: *Filolohichni nauky*, 81 (1), 156–159 [in Ukrainian].
3. Kovbasniuk, H., & Maslianyk, O. (Eds.). (2022). *Slovnnyk hovirky Zakarpatskoi Hutsulshchyny* [Dictionary of Transcarpathian Hutsuls Land Dialect]. Rastr-7 [in Ukrainian].
4. Chavarha, A. (2022). Zhinochi imena sil Zniatsovo ta Chervenovo v pershii polovyni XIX – pershii polovyni XX st. (na materialy tserkovnykh knykh) [Female Names of the Villages of Zniatsovo and Chervenovo in the First Half of the 19th – the First Half of the 20th Century (on the Material of Church Books)]. *Naukovyi visnyk Drohobitskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni I. Franka*. Serii: *Filolohichni nauky (movoznavstvo)*, 17, 135–144 [in Ukrainian].
5. Chuchka, P. (2003). Tradytsiini imena Zakarpatskykh ukrainsiv [Traditional Names of Transcarpathian Ukrainians]. *Volyn – Zhytomyrshchyna. Istoryko-filolohichni zbirnyk z rehionalnykh problem*, 10, 171–194 [in Ukrainian].
6. Chuchka, P. (2008). *Antroponimiia Zakarpattia* [Anthroponymy of Transcarpathia]. TOV “Papyrus” [in Ukrainian].
7. Sholia, I. (2018). *Dynamika imennyka zhyteliv m. Uzhhoroda u XX stolitti* [The Dynamics of Name Vocabulary of Uzhhorod Citizens in the 20th Century]. (Candidate's thesis). Lesya Ukrainka Eastern European National University. Lutsk [in Ukrainian].

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Tserkovna knyha pro narodzhennia, odruzhennia, smert po selakh Zniatsovo, Chervenovo. 07 sichnia 1828 r. – 29 bereznia 1853 r. [Church Book of the Greek Catholic Church in the Villages of Zniatsovo and Chervenovo, Documenting Births, Marriages, and Deaths from 1828 to 1853. January 07, 1828 – March 29, 1853] (Fund 1606 “Collection of Church and Metric Books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo District, 1775–1958”. File 178). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Latin, Hungarian, Ukrainian].
2. Tserkovna knyha pro narodzhennia po selakh Zniatsovo, Chervenovo. 20 travnia 1854 r. – 26 hrudnia 1875 r. [Church Book of the Greek Catholic Church in the Villages of Zniatsovo and Chervenovo, Documenting Births from 1854 to 1875. May 20, 1854 – December 26, 1875] (Fund 1606 “Collection of Church and Metric Books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo District, 1775–1958”. File 175). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Ukrainian, Latin, Hungarian].
3. Tserkovna knyha pro narodzhennia po selakh Zniatsovo, Chervenovo. 18 sichnia 1876 r. – 19 sichnia 1898 r. [Church Book of the Greek Catholic Church in the Villages of Zniatsovo and Chervenovo, Documenting Births from 1876 to 1898. January 18, 1876 – January 19, 1898] (Fund 1606 “Collection of Church and Metric Books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo District, 1775–1958”. File 180). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Latin, Hungarian].
4. Tserkovna knyha pro narodzhennia po s. Zniatsovo. 03 sichnia 1899 r. – 27 hrudnia 1925 r. [Church Book of the Greek Catholic Church in the Village of Zniatsovo, Documenting Births from 1899 to 1925. January 03, 1899 – December 27, 1925] (Fund 1606 “Collection of Church and Metric Books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo District, 1775–1958”. File 183). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Hungarian, Ukrainian].
5. Tserkovna knyha pro narodzhennia po s. Zniatsovo. 03 sichnia 1926 r. – 08 serpnia 1946 r. [Church Book of the Greek Catholic Church in the Village of Zniatsovo, Documenting Births from 1926 to 1946. January 03, 1926 – August 08, 1946] (Fund 1606 “Collection of Church and Metric Books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo District, 1775–1958”. File 176). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Ukrainian].
6. Tserkovna knyha pro narodzhennia po s. Chervenovo. 01 serpnia 1947 r. – 03 chervnia 1951 r. [Church Book of the Orthodox Church in the Village of Chervenovo, Documenting Births from 1947 to 1951. August 01, 1947 – June 03, 1951] (Fund 1606 “Collection of Church and Metric Books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo District, 1775–1958”. File 182). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Ukrainian].